

'Kleio uit de schaduw' en 'Alle begin is moeilijk'

Op 7 en 8 februari j.l. organiseerde de Didactiek- en activiteitencommissie van de VGN de jaarlijkse didactiekconferentie, voor het eerst tegelijk met de startersconferentie, reden om van ware geschiedenisdidactiekdagen te spreken. Meer dan honderd mensen hadden zich ingeschreven om voorgelicht te worden over allerlei nuttige zaken betreffende ons vak.

De didactiekconferentie opende met de lezing van prof.dr. Frank van Vree, die liet zien dat voorstellingen

meneer?', antwoordde met 'Daar moet u zelf maar eens goed over nadenken'.

's Middags kon gekozen worden uit een aantal workshops, die speciaal gericht waren op bepaalde 'doelgroepen' onder de aanwezigen. Ook zaterdagochtend werden workshops gehouden.

De Startersconferentie

De starters volgden in die tijd een eigen programma, waarvan Joke Noordstrand verslag doet.

Frank Westerman

van het verleden ook een politieke dimensie hebben en dat juist die kan zorgen voor een levend verleden. Want de politieke dimensie is aan verandering onderhevig. Leraren zouden daarop moeten letten, ook bij het verhaal van het verleden in hun methode. Het vak kan winnen bij wat meer veelstemmigheid.

Van Vree's rede staat voor in dit nummer. Als je goed leest, begrijp je wel waarom hij op een vraag uit de zaal: 'Hoe moet ik dat dan doen

'Na 18 jaar niet meer voor de klas te hebben gestaan, leek het me een goed idee, aangezien ik weer met het doceren van geschiedenis was begonnen, de Startersconferentie te bezoeken. Redenen waren het opdoen van lessuggesties voor het gebruik van ict, tips in verband met ordeproblemen in 3 havo en de stille hoop vroegere medestudenten tegen het lijf te lopen.

Dag 1

Tineke de Danschutter, vakdidactica aan de RUG heette ons van harte welkom. Na een kennismakingsrondje bleek dat de deelnemers aan de startersconferentie nauwelijks bestonden uit pas afgestudeerden die net voor de klas stonden, maar hoofdzakelijk uit docenten die al enkele jaren lesgeven en herinstromers. Het programma bevatte een aantal praktische workshops en een bezoek aan kamp Vught.

De eerste workshop ging over *orde en wanorde*. Na het inventariseren van de problemen van de deelnemers werd een stukje leertekst over 'de eerste mensen' uitgereikt. Hierbij werd in groepjes van twee een lesje gemaakt. Vervolgens mocht één deelnemer het lesje echt geven. Daarna was helaas de tijd om. Een van de door mij beoogde doelen, namelijk het aan de kaak stellen van de ordeproblemen in 3 havo, was helaas niet bereikt.

Workshop twee ging over *vertellen* en werd gehouden door Jacques de Vroomen, parttime cabaretier en docent aan de KUN.

Vertellen kan in hoge mate motiveren. In de workshop werd kennis gemaakt met een aantal verteltechnieken. Door middel van korte opdrachten en associatief denken bleek iedereen aan het einde van de workshop in staat te zijn, vaak met gebruik van prachtige beeldspraak, iets boeiends te vertellen. Het was een workshop met activerende leer vormen en directe resultaten!

Indrukwekkend was het bezoek aan het nationaal monument Kamp Vught. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was dit het enige SS-concentratiekamp buiten nazi-Duitsland. In tegenstelling tot andere Nederlandse kampen werd Kamp Vught opgezet naar het model van kampen in Duitsland en onder commando van het SS-hoofdkwartier bij Berlijn geplaatst.

Tijdens de rondleiding door de gereconstrueerde gevangenenbarakken voegde de heer Verduin, ex-kamp-Vught-gevangene zich bij de groep. Het was een hele bijzondere ervaring om in het kamp een kerngezonde vitale man van ruim zeventig te zien die het allemaal had

Nascholing bij u thuis

Op 15 juli a.s. zal van de hand van C.V. Lafeber verschijnen

De Industriële Revolutie in Engeland met speciale aandacht voor Lancashire

Het boek is alweer het veertiende deel in de serie Nascholing Bij U Thuis. De auteur heeft een jaar lang letterlijk dag en nacht gewerkt om de collegae het preparatoire werk van de examenvoorbereiding in 2004 en 2005 te besparen en 'alles' voor U gelezen.

Hoewel het boek uitgebreid het examenonderwerp bespreekt kan iedere docent zijn voordeel doen met de vele kostelijke verhalen uit de Britse geschiedenis.

Bestelling:

per telefoon 013-5 430 340

per fax 013-5 35 55 45

per brief Tilburgseweg 173, 5051 AE Goirle

per e-mail: lafebercv@hotmail.com

per Postbank 1090433

per Rabobank 181279883

Het boek kost € 35,- als paperback en € 45,- gebonden. Op de dag van verschijnen stuur ik de boeken toe.

ZEGT HET VOORT ZEGT HET VOORT ZEGT HET VOORT

Vietnam-reizen

Het eindexamenonderwerp Vietnam in 2005 vraagt om een studiereis naar dit land. Er zijn twee docentenreizen gepland: één van de VGN, u kunt daarover informatie krijgen bij Johan Raven en op de VGN-website, en één georganiseerd door Nico Stam voor zijn OMO-collega's en andere leraren. Het programma volgt hierna.

Johan Raven en Nico Stam zullen contact houden met elkaar over de vulling van hun reizen. Het is niet de bedoeling om met een erg massale groep te gaan, maar een minimum aantal is nodig om de reis voortgang te doen vinden.

De reizen zijn in dezelfde periode, tussen half juli en half augustus 2004.

De charme van het land van de reizende draak

Van vrijdag 23 juli t/m maandag 16 augustus

In 25 dagen maakt u uitvoerig kennis met verschillende facetten van Vietnam:

de cultuur van het koninkrijk Champa (192-1697), de Chinese Ming-dynastie (1407-1428), de Le-dynastie (1428-1789), de Tay-Son-dynastie (1788-1802), de Nguyen-dynastie (1802-1945), de Franse koloniale tijd, de tijd van de scheiding in Noord en Zuid en de Vietnam-oorlog, en het herenigde Vietnam.

Het wordt een spannende reis, waarop u heel veel te zien krijgt. Er wordt o.a. een bezoek gebracht aan Hanoi, Hué, Danang, My Lai, de Mekong-delta, Ho Chi Minh stad en daarnaast wordt veel aandacht besteed aan de natuur waar de reis doorheen gaat.

In Vietnam wordt twee keer gereisd met het vliegtuig, en verder met trein en airco bus. De reissom en het precieze programma staan nog niet vast.

Bent u geïnteresseerd, neem dan contact op met Nico Stam, tel. 0162 - 320 856. n.stam@cambreurcollege.nl

overleefd. Daarnaast was hij gaarne bereid om vragen te beantwoorden over hoe het was geweest om als jongen van 14 in het kamp te verblijven. Via het landelijk steunpunt Gast sprekers WO II bezoekt hij regelmatig scholen om als ooggetuige over de oorlog verslag te doen.

Voor scholen zijn er excursiemogelijkheden en is er lesmateriaal beschikbaar.

Voor informatie zie

www.nmkampvught.nl

In de namiddag bleken de uitgeverijen van alle bekende geschiedenismethoden een stand met de nieuwe (te verwachten) uitgaven te hebben. Opmerkelijk was dat de stands niet alleen werden bemand door de gebruikelijke voorlichters, maar dat ook de uitgevers, de uitgeefmanagers, projectleiders en diverse eindredacteurs aanwezig waren. Een dergelijke expertise en service naar docenten heb ik zelfs op de NOT nog nooit op deze manier gezien. De stands werden redelijk goed bezocht.

Day 2

Workshop 3 heette *Een kadastraal minuutplan gebruiken voor omgevingsonderwijs*.

Leerlingen van klas 5-vwo de Nieuwe Veste in Coevorden hadden de Archiefprijs 2002 gewonnen door het maken van een maquette over hun stad in 1832.

Archiefmateriaal was de kadastrale kaart van Coevorden met enkele bijlagen, overlijdensaktes, huwelijksaktes, geboorteaktes en kerkelijke doopboeken.

Docent Mark Schuitema had enkele leerlingen meegenomen die een toelichting gaven op de fraaie maquette en het onderzoek. Daarna werden de starters door de leerlingen aan het werk gezet met kopieën van het bronnenmateriaal om zo inzicht te krijgen in de vaardigheden die de leerlingen nodig hadden gehad, de moeilijkheidsgraad van de bronnen en de toepasbaarheid in de lespraktijk. Wij starters hadden met name de nodige problemen

met de leesbaarheid van de kopieën en maakten gretig gebruik van de tips van de leerlingen.

Workshop 4 ging over *Cultuurwits, reis door cultuur in Nederland*. Het betrof een handige nieuwe website die door Janneke van Kersen werd onderhouden en gepresenteerd. 'Cultuurwits' is het platform waarop de culturele instellingen van Nederland zich gezamenlijk aan het onderwijs presenteren. In Cultuurwits kan elke leerling of docent gericht op zoek naar informatie van en over musea, archieven, monumentenzorg, archeologie en bibliotheken met bijzondere collecties.

De website zag er aantrekkelijk uit en gaat in de toekomst vast veel gebruikt worden.

www.cultuurwits.kennisnet.nl

De slotlezing *Ingenieurs van de ziel*, van Frank Westerman was de gezamenlijke afsluiting met de 'meer gevorderde' deelnemers van *Kleio uit de schaduw*. Voor de inhoud van zijn verhaal verwijs ik naar de boekbespreking in Kleio2/2003.

De door mij vooraf beoogde doelen waren niet gerealiseerd, maar ik ging toch met een aantal nieuwe ideeën en lessuggesties naar huis. Het was een geslaagde conferentie.